

Update onderzoeksproject 'Bouwen aan een gezonde wijk: samenwerken, leren en verbinden in Cartesius Utrecht'

Welkom bij het Cartesius RAAK-PRO onderzoeksproject. Met dit kwartaalbericht houden we u graag op de hoogte van de ontwikkelingen!

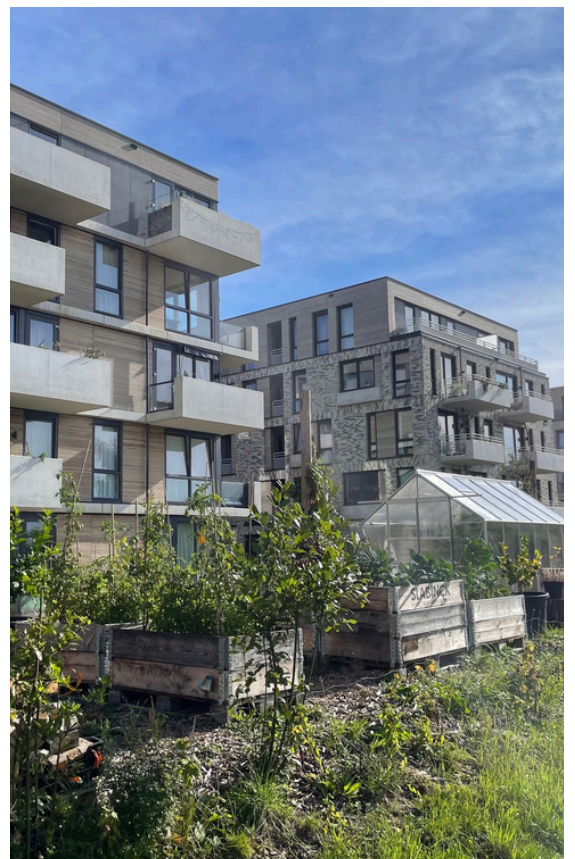
Onderzoeksproject Cartesius RAAK-PRO officieel gestart!

Op maandag 2 februari was de Kick-off van het 4-jarige onderzoeksproject 'Bouwen aan een gezonde wijk: samenwerken, leren en verbinden in Cartesius Utrecht', onder leiding van Hogeschool Utrecht. De Kick-off startte met een lezing van Marja van Reijn over Cartesius als Blue Zone, gevolgd door een toelichting van Hanneke Kruize op de algemene inhoud van het project en presentaties van de verschillende werkpakketten. Na de pauze gingen de onderzoekers van HU, UU en UMCU en de praktijkpartners met elkaar in gesprek over het onderzoek.

Het onderzoeksproject in een notendop

In Cartesius Utrecht worden de komende jaren ruim 3000 woningen gebouwd. Het ruimtelijk ontwerp is geïnspireerd door Blue Zones, gebieden in de wereld waar mensen aantoonbaar langer gezond en gelukkig leven. Centrale vraag in dit onderzoeksproject is: *wat kunnen we leren over gezonde gebiedsontwikkeling in Cartesius?*

Cartesius is een living lab waarbinnen we samen met (toekomstige) bewoners, praktijk- en kennispartners leren. We ontwikkelen een reflexief monitoringsysteem: een systeem waarbij we samen leren en de opgedane inzichten ook tussentijds benutten voor het samenwerken in Cartesius. Zo volgen we de gebiedsontwikkeling, (determinanten van) gezondheid en welzijn van bewoners, de gemeenschapsontwikkeling en de samenwerking in het gebied. En brengen we het gebruik, de beleving en behoefte van de diversiteit aan bewoners ten aanzien van het gebied in kaart; en leveren geleerde lessen en handelingsperspectieven op met praktische handvatten voor gezonde gebiedsontwikkeling.

Vooruitblik: wat staat er de komende tijd op de planning?

Komende tijd werken we aan de verdere opstart van het onderzoek, waaronder het opzetten van het reflexieve monitoringsysteem. We zetten de activiteiten op een rij en kijken hoe we ook dingen kunnen combineren wanneer we met bewoners en professionals in gesprek willen. Daarnaast is gestart met het verzamelen van best practices van ruimtelijke interventies van gezonde stedelijke ontwikkeling; een student van de Master of Urban and Area Development levert hier een bijdrage aan met haar afstudeeronderzoek. Ze destilleert uit de best practices ingrediënten voor gezond ontwerp die ook in Cartesius benut kunnen worden. Daarnaast zijn studenten van de bachelor Built Environment en Electrical Engineering bezig met observaties van het gebruik en de kwaliteit van de buitenruimte.

Projectleider Hanneke Kruize aan het woord

Wat is volgens jou de kernvraag binnen het onderzoek?

Cartesius wordt ontwikkeld met Blue Zone principes als basis. In dit onderzoek willen we leren wat daarin werkt (en wat niet). We richten ons daarbij specifiek op de ruimtelijke interventies, gemeenschapsvorming, en samenwerking in het gebied.

Waarom is dit onderzoek juist nu relevant?

Er worden op veel plekken in Nederland veel woningen bijgebouwd, vaak heel compact op een klein oppervlak. Vaak wordt daar bij aanvang vooral nagedacht over de gebouwen en infrastructuur, en pas later over hoe de gebiedsontwikkeling doorwerkt op de gezondheid en welbevinden van mensen. Of de gemeenschapsvorming in het gebied. Daardoor ontstaan soms problemen of worden kansen gemist om te zorgen dat iedereen in deze gebieden ook gezond en gelukkig kunnen (samen)leven. Doordat in Cartesius hier wel vanaf het begin aandacht voor is, en we samen leren wat werkt, kunnen we inzichten ophalen waar ook andere gebieden (zoals ook de aangewezen grootschalige woningbouwgebieden) profijt van kunnen hebben.

Hoe ziet jouw rol als lector in het onderzoeksproject eruit?

Ik ben projectleider van dit project, en coördineer het samen met Saskia Heins (projectmanager). Ik coördineer daarbij vooral op de inhoud, Saskia op het proces. Daarnaast ben ik trekker van werkpakket 2, waarin we bij de ruimtelijke interventies leren wat werkt.

Waar ben jij nu al trots op?

De mooie samenwerking in het project, en de nieuwsgierigheid van mensen om samen te leren vanuit een maatschappelijke drive.

Waar kijk je het meest naar uit binnen het onderzoek?

Dat we inzichten ophalen die direct bruikbaar zijn in de praktijk, en bijdragen aan een gezonde en gelukkig leven in Cartesius en andere gebieden.

Wat wil je over 4 jaar bereikt hebben met het onderzoeksproject?

Precies wat hierboven staat. En het zou heel mooi zijn als we ook in andere gebieden op eenzelfde manier kunnen gaan samenwerken en samenleren.

Aan wie geef jij het stokje door?

Ik geef het stokje door aan Rosalie Hegeman die als living lab manager in Cartesius alles met elkaar verbindt!

Het onderzoeksconsortium

Het onderzoeksconsortium bestaat uit Hogeschool Utrecht, Universiteit Utrecht, Universitair Medisch Centrum Utrecht, gemeente Utrecht, provincie Utrecht, projectontwikkelaars Ballast Nedam Development, MRP, zorgorganisatie De Tussenvoorziening en woningcorporatie Portaal. Het project bouwt voort op de activiteiten vanuit het samenwerkingsconvenant 'Bouwen aan een Gezonde Wijk'.

Financiering en looptijd

Dit onderzoek is gefinancierd door Regieorgaan SIA, onderdeel van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), met cofinanciering van de projectpartners. Het loopt van januari 2026 tot eind 2029.

Zie ook

Voor meer info over het RAAK-PRO project zie ook:
<https://www.hu.nl/onderzoek/projecten/cartesius-utrecht-bouwen-aan-een-gezonde-wijk>

Voor meer info over alle lopende onderzoeken in Cartesius zie:
[Home | Onderzoek Cartesius](#)